

เลขที่โครงการวิจัย.....

สวจ.01

แบบเสนอโครงการวิจัย ประจำปี2562

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับ คุณภาพการผลิตและการเพิ่มช่องทางการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์

(ภาษาอังกฤษ) MANAGEMENT MODEL FOR ORGANIC AGRICULTURAL PRODUCTS INNOVATION TO ENHANCE THE PRODUCTION QUALITY AND INCREASING MARKETING CHANNELS OF ORGANIC AGRICULTURAL OF MUSHROOM FARMERS SMART FARM IN NAKHON SAWAN PROVINCE

หน่วยงาน สาขาการจัดการนวัตกรรมการค้า

1. ลักษณะโครงการวิจัย

☐ โครงการวิจัยใหม่

☐ โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา ..... ปี ปีนี้เป็นปีที่ ..... รหัสโครงการวิจัย

ความสอดคล้องของโครงการวิจัย

1) ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม.

- เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม
- พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี
- พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

2) ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 9

(พ.ศ. 2560 – 2564)

ด้านนโยบาย : ผลักดันให้ทุกภาคส่วนนำผลงานวิจัย องค์ความรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรม/พาณิชย์ สังคม/ชุมชน วิชาการ และนโยบาย

ด้านยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการนำกระบวนการวิจัย ผลงานวิจัยองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมโดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

3) ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

ด้านยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการนำกระบวนการวิจัย ผลงานวิจัยองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมโดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

4) ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

ผลงานของโครงการนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ใน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เชิงวิชาการ (ระบุ)

1. งานวิจัยนี้เป็นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งนำไปสู่แนวทางการจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตและการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเฉพาะการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์
2. งานวิจัยนี้เป็นการสร้างมุมมองที่แตกต่างขององค์ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยองค์ประกอบของการผลิตและการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นองค์ประกอบที่ได้มาจากการประยุกต์ทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างและปรับใช้ในงานวิจัย เพื่อให้ได้รูปแบบอีกด้านหนึ่งสะท้อนกานำการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ไปใช้จริง
3. งานวิจัยนี้เป็นการสร้างแนวความคิดให้กับนักวิจัยอื่นที่สนใจในการทำวิจัยและศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

2. องค์ประกอบในการจัดทำโครงการวิจัย

1) ผู้รับผิดชอบ (คณะผู้วิจัย บทบาทของนักวิจัยแต่ละคนในการทำวิจัย และสัดส่วนที่ทำการวิจัย (%))

รายละเอียดของหัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวณัฏฐ์ธินทร หอมเจริญ

(ภาษาอังกฤษ) MS.Natthanintron Homcharoen

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

โทรศัพท์ / E-mail Address Natthanintron@gmail.com

หน้าที่หรือความรับผิดชอบในโครงการ หัวหน้าโครงการ

เวลาที่ใช้ในโครงการวิจัย 8 เดือน

สัดส่วนที่ทำการวิจัย (%) 100%

2) ประเภทการวิจัย   การวิจัยและการพัฒนา

3) สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย   นวัตกรรมทางการเกษตรอินทรีย์

4) คำหลัก (Keyword) ของโครงการวิจัย

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ถูกผลิตขึ้นในเชิงพาณิชย์โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือความรู้ใหม่เพื่อผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่ได้ปรับปรุงให้แตกต่าง ออกไปจากเดิมหรือให้เป็นสิ่งใหม่ ออกมาสู่ตลาด

2. การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Analysis) หมายถึง เครื่องมือวิเคราะห์แต่ละกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม โดยเริ่มตั้งแต่การนำวัตถุดิบจากผู้จัดจำหน่าย เข้าสู่กิจกรรม ทางด้านการผลิต จนกระทั่งเป็นผู้ผลิตภัณฑ์ สำเร็จรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภค รวมทั้ง การบริการหลังการขาย ซึ่งกิจกรรมหลักดังกล่าวจะทำงานประสานกันได้ดีจนก่อให้เกิดคุณค่าจะต้องอาศัยกิจกรรมสนับสนุน ทำหน้าที่สนับสนุนเชื่อมต่อกิจกรรมในทุกองค์ประกอบของห่วงโซ่ คุณค่า เพื่อเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรได้อย่างดี

3. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการผลิต สิ่งห่อหุ้มหรือหีบห่อสำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้สอยรักษาคุณภาพ สะดวกในการขนส่ง และ เป็นการสื่อสารที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการรับรู้ และเกิดความพึงพอใจ

4. เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) หมายถึง การทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ บนพื้นที่ การเกษตรที่ไม่มีสารพิษตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศเพื่อส่งเสริม ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความหลากหลายทางชีวภาพ ในระบบนิเวศน์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่สมดุล ธรรมชาติโดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์หรือสิ่งที่ ได้มาจากการตัด ต่อพันธุกรรม ใช้ปัจจัยผลิตที่มีแผนจัดการอย่างเป็น ระบบในการผลิตภายใต้มาตรฐาน การผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้ผลผลิตสูงสุดด้วยคุณค่าทางอาหารและปลอดภัย โดยไม่พึ่งพาสารเคมี การผลิตต่ำ เพื่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง แก่มวลมนุษยชาติ

5. วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) หมายถึง กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิต ร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการ ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นรูปนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อการสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพตนเองของ ครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนด

6. เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm หรือ Intelligent Farm) เป็นการทำการเกษตรสมัยใหม่ ด้วยการใช้เทคโนโลยี หรือหุ่นยนต์ เครื่องจักร ฯลฯ ที่มีความแม่นยำสูงเข้ามาช่วยในการทำงาน โดยให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด ในยุคที่แรงงานในภาคเกษตรลดลง อย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาค การเกษตรเริ่มมีการปรับตัวโดยนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาปรับปรุงและประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมากขึ้น

5) ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

เห็ด เป็นอาหารของคนไทยมาหลายยุคหลายสมัยทั้งเห็นที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ เห็ดที่ลงมือปลูกเลียนแบบธรรมชาติ และเห็ด ที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งเห็ดเหล่านั้นก็ล้วนแต่มีคุณค่าทางด้านโภชนาการหลากหลายด้วยกันทั้งนั้น(เกษตรอินทรีย์,2559 :ออนไลน์) ในปัจจุบันผู้บริโภคจึงให้ความสนใจในการบริโภคเมนูเห็ดชนิดต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากเห็ดเป็นอาหารที่ให้โปรตีน วิตามิน และเกลือแร่สูง นอกจากนี้เห็ดยังมีคุณสมบัติเป็นยารักษาโรคได้อีกด้วย ได้มีรายงานไว้ในต่างประเทศ ได้แก่ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และไต้หวันมีการใช้เห็ดเป็นยาสมุนไพรมานานกว่าสี่พันปีสำหรับประเทศไทยแพทย์พื้นบ้านไทยได้ใช้เห็ดสมุนไพรหลากหลายชนิดในการรักษาโรคนานมาแล้ว เช่น เห็ดหอม เห็ดฟาง เห็ดเป่าฮื้อ เห็ดแครง เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู ฯลฯ โดยใช้รักษาระบบทางเดินอาหาร ทางเดินหายใจ และระบบไหลเวียนโลหิต (สมหวัง สงแสง,2559: ออนไลน์) กล่าวคือ เห็ดเป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่มีคุณค่าทางอาหารสูงมาก และไม่มีไขมัน หรือคอเลสเตอรอล เรียกว่าเป็นได้ทั้งอาหารและยาในเวลาเดียวกันจะเห็นได้ว่าเห็ดนั้นจัดเป็นอาหารเพื่อสุขภาพอย่างแท้จริง ในปัจจุบันประเทศไทยมีการปรับปรุงและพัฒนาการเพาะเห็ดไปมากจนกลายเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของเกษตรกรอาชีพหนึ่ง ถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียแล้ว ประเทศไทยจัดอยู่ในระดับแนวหน้า จำนวนเห็ดที่ผลิตได้สูงสุดในแต่ละปีคือ เห็ดฟาง ส่วนเห็ดที่ผลิตได้น้อยและน้อยมากคือ เห็ดแชมปิญองและเห็ดหอม โดยมีสาเหตุมาจาก ฤดูกาลและวัสดุที่ใช้เพาะ ซึ่งยังไม่สามารถควบคุม ปรับปรุงและดัดแปลงให้เหมาะสมได้ตลอดทั้งปี แต่อย่างไร ก็ตามอาชีพการเพาะเห็ดก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถทำรายได้ให้ประเทศชาติปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ล้านบาท และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากคุณภาพของเห็ดของประเทศไทย ได้รับการพัฒนาขึ้นจนเป็นที่ยอมรับของตลาดโลก ดังนั้นถ้าได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรไทย ได้รู้จักการเพาะเลี้ยงเห็ดที่ถูกวิธีนอกจากจะทำให้มีผลผลิตเห็ดเพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแล้วยังเป็นการเพิ่มอาหารที่มีคุณค่าแก่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศทำให้มีคุณภาพพลานามัย สมบูรณ์ แข็งแรง พร้อมทั้งจะพัฒนาประเทศชาติได้ในทุกทางโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านเศรษฐกิจ เพราะเมื่อผลผลิตเห็ดเพิ่มขึ้นรายได้ของเกษตรกรก็จะเพิ่มขึ้นด้วย จากการจำหน่ายผลผลิตทั้งในประเทศและส่งออกเป็นสินค้าออก ซึ่งเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของชาติเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นตามลำดับ (วิชาการ.คอม,2559:ออนไลน์)

วิธีการเพาะเห็ดแบบอินทรีย์เริ่มจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเพาะเห็ดที่แตกต่างไปจากเดิม จึงเป็นการนำแนวความคิดพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์มาประยุกต์ใช้ กล่าวคือ เป็นการทำการเกษตรแบบองค์รวมซึ่งจะทำให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินการรักษาแหล่งน้ำ ให้สะอาด และการฟื้นฟู ความหลากหลายทางชีวภาพของฟาร์ม ทั้งนี้ เพราะแนวทางเกษตรอินทรีย์อาศัยกลไกและกระบวนการของระบบนิเวศในการทำ การผลิตจากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เกษตรอินทรีย์จึงปฏิเสธการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช และปุ๋ยเคมี เนื่องจากสารเคมีเกษตรเหล่านี้มีผลกระทบต่อกลไกและกระบวนการระบบนิเวศ นอกเหนือจากนี้

เกษตรอินทรีย์ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลของวงจรของธาตุอาหาร การประหยัดพลังงาน การอนุรักษ์ระบบนิเวศการเกษตรและการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งถือได้ว่า เกษตรอินทรีย์เป็นการบริหารจัดการฟาร์มเชิงบวก (Positive Management) เนื่องจากเกษตรอินทรีย์เป็นการเกษตรที่ให้ความสำคัญกับการทำฟาร์มเชิงสร้างสรรค์ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศการเกษตรในไร่นา ดังนั้น เกษตรกรที่หันมาทำการเกษตรอินทรีย์จึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศทางธรรมชาติและการบริหารจัดการฟาร์มของตนเพิ่มขึ้น ด้วยผลที่ตามมาคือ เกษตรอินทรีย์จึงเป็นแนวทางในการเกษตรที่ตั้งอยู่บนกระบวนการแห่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญา เพราะเกษตรกรต้องสังเกต , ศึกษา , วิเคราะห์และสรุปบทเรียนที่เกี่ยวกับการทำการเกษตรของฟาร์มตนเอง ซึ่งจะมีเงื่อนไขทั้งทางกายภาพ เช่น ลักษณะของดิน ภูมิอากาศ และภูมิโนเวศ รวมถึงเศรษฐกิจ- สังคม ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น เพื่อคัดสรรและพัฒนาแนวทางการเกษตรอินทรีย์ที่เฉพาะและเหมาะสมกับฟาร์มของตนเองอย่างแท้จริง

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในตอนบนของภาคกลาง หรือบางหน่วยงานจัดให้อยู่ในตอนล่างของภาคเหนือ จึงได้รับสมญานามว่าเป็น "ประตูสู่ภาคเหนือ" มีพื้นที่ประมาณ 9,597 ตารางกิโลเมตร มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (Gross Provincial product : GPP) ณ ราคาประจำปีเท่ากับ ๘๗,๗๒๔ ล้านบาท โครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดมาจากภาคการเกษตร ผลผลิตหลัก ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การผลิตอุตสาหกรรม และการค้าส่งค้าปลีก โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมาจากภาคการเกษตร ๒๙,๔๖๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 30.15 และนอกภาคการเกษตร ๖๘,๒๕๗ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 69.85 จากสภาวะแวดล้อมของจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า จุดอ่อน (Weaknesses) ของจังหวัด มีการผลิตของเกษตรบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ (สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์, 2558 หน้า 25-37) และที่ผ่านมาภาคการเกษตรประสบปัญหาของดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และกิจกรรมต่อเนื่องจากการผลิตทางการเกษตรยังไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงศักยภาพของจังหวัด นครสวรรค์ ในการเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์เป็นโอกาสให้ภาคการเกษตรปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่พึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีมาเป็นการพึ่งพาตนเอง โดยใช้วิถีการเกษตรธรรมชาติ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรและยังเป็นการผลิตอาหารที่ความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาสภาวะการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลกอีกด้วย นอกจากนี้การส่งเสริมให้มีการแปรรูปสินค้าเกษตรก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและก็เป็นทางเลือกในการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ของเกษตรกรและ ประชาชนในพื้นที่ โดยที่ภาครัฐจะต้องสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการแปรรูป การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนมีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองและพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืนต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ “รูปแบบการจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตและการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์” ขึ้น เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ ได้มีการพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าการเกษตรอินทรีย์ จนได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practices ; GAP) หรือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Agricultural Certification Thailand ; ACT) มากขึ้น และเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ตลาดแบบยั่งยืนได้เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญต่อการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อการบริโภคมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการในภาคเกษตรและอาหารของไทยสามารถแข่งขันทางการค้าและช่วยพัฒนาระบบการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศให้เกิดความยั่งยืนในที่สุด

6) วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การผลิต ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การผลิตเน้นเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืนในระดับฟาร์มของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์
2. เพื่อวิเคราะห์วิถีการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย และการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกร ผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์
3. เพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ- เอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งนำความรู้ที่ได้ไปขยายผล และเป็นเครือข่ายการผลิตและการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน
4. เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ซึ่งนำไปสู่แนวทางการจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตและการเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ด ในจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

7) ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ผู้วิจัยจะศึกษาเนื้อหาในการวิจัยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) , การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Analysis) , การออกแบบ การบรรจุภัณฑ์ (Packaging) การสร้างตราสินค้า(Branding), ช่องทางการตลาด (Marketing Channel) , ช่องทางการจัดจำหน่าย (Trade Channel), มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Agricultural Certification Thailand ; ACT) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practices ; GAP) ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์

2. การจัดเก็บข้อมูลในครั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดใน อ. ตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์
จำนวน 22 ครัวเรือน (ศูนย์สารสนเทศกรมส่งเสริมการเกษตร, 2559: ออนไลน์)

3. การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนาม(Field Survey) โดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปอย่างครบถ้วน

8) ทฤษฎี สมมติฐาน (ถ้ามี) ไม่มี

9) การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีนวัตกรรม (Innovation)
2. แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Analysis)
3. แนวคิดและทฤษฎีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging)
4. แนวคิดและทฤษฎีการสร้างตราสินค้า (Branding)
5. แนวคิดและทฤษฎีช่องทางการตลาด (Marketing Channel)
6. หลักการ แนวทางและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Agricultural Certification Thailand ; ACT)
7. หลักเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agricultural Practices ; GAP)
8. วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise)
9. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเห็ด (Mushroom)
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10) การสืบค้นจากฐานข้อมูลสิทธิบัตร

ไม่มี

11) เอกสารอ้างอิงของโครงการวิจัย

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). ความหมายและองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม. 3 กันยายน 2559.

<http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno1-01.html>.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). จุดก าเนิดนวัตกรรม. 3 กันยายน 2559.

<http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno1-02.html>.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). เทคนิคการพัฒนานวัตกรรม. 3 กันยายน 2559.

<http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno1-04.html>

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). ประเภทของนวัตกรรม. 3 กันยายน 2559.

<http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno1-06.html>.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). เป้าหมายนวัตกรรม. 3 กันยายน 2559.

<http://library.dip.go.th/Industrial%20Innovation/www/inno1-03.html>

กรีนเนท. (2559). เกษตรอินทรีย์. 3 กันยายน 2559. <http://www.greenet.or.th/article/1007>.

กรีนเนท. (2559). แนวทางเกษตรอินทรีย์. 3 กันยายน 2559. <http://www.greenet.or.th/article/86>.

กรีนเนท. (2559). หลักการเกษตรอินทรีย์. 3 กันยายน 2559. <http://www.greenet.or.th/article/1006>.

กรีนเนท. (2559). มาตรฐานเกษตรอินทรีย์คืออะไร. 3 กันยายน 2559.

<http://www.greenet.or.th/article/1125>.

เกร็ดความรู้. (2559). เห็ด คุณค่าทางอาหาร สรรพคุณและประโยชน์ของเห็ดมีอะไรบ้าง. 3 กันยายน 2559.

<http://www.เกร็ดความรู้.net/เห็ด>.

เกษตรอินทรีย์. (2559). การเลือกซื้อเห็ด. 3 กันยายน 2559. <http://www.kasetorganic.com/>

การเลือกซื้อเห็ด.html. เกษตรอินทรีย์. (2559). แนวทางเกษตรอินทรีย์. 3 กันยายน 2559.

<http://www.kasetorganic.com/แนวทางเกษตรอินทรีย์.html>.

โกทูโนว์ (GotoKnow.org). (2559). ความสำคัญของนวัตกรรมต่อการพัฒนาองค์กรท้องถิ่นและประเทศ

3 กันยายน 2559. <https://www.gotoknow.org/posts/492092>.

คลินิกเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยนครพนม. (2557). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการหมู่บ้านเทคโนโลยี การผลิตเห็ด

ปีงบประมาณ 2556. รายงานผลการดำเนินการโครงการหมู่บ้านเทคโนโลยี การผลิตเห็ดประจำปีงบประมาณ

2556 มหาวิทยาลัยนครพนม.

รวิภา ยงประยูรและคณะ. (2554). การบริหารจัดการเทคโนโลยีการแปรรูปชีวมวลกับเศษวัสดุเหลือใช้ของกลุ่ม

อาชีพการเพาะเห็ด ตำบลปลงยางคก อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดลำปาง. งานวิจัย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเพื่อ

การนำเสนอผลงานวิจัยแห่งชาติ 2554 (Thailand Research Expo 2011) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย

ราชภัฏลำปาง.

12) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เช่น ด้านวิชาการ ด้านนโยบาย ด้านเศรษฐกิจ/พาณิชย์ ด้านสังคมและชุมชน รวมถึง

การเผยแพร่ในวารสารวิชาการ จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ ในทางด้านวิชาการ ผลการวิจัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกลยุทธ์ในการจัดการองค์กร

และส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรด้วย

13) แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

14) วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล ใช้วิธีดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลภาคสนาม

(Field Survey) โดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปอย่าง

ครบถ้วน

15) ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย (ให้ระบุขั้นตอนอย่างละเอียด)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. 2563								
	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย

1.แบบเสนอโครงการวิจัย ประจำปี 2562		↔								
2.ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง		↔								
3.สร้างเครื่องมือตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือ				↔						
4.ประสานงานและเก็บข้อมูล						↔				
5.วิเคราะห์ผล								↔		
6.สรุปผลและอภิปราย									↔	

16) งบประมาณของโครงการวิจัย

รายการ	จำนวนเงิน
1. หมวดค่าตอบแทน	
1.1 ค่าตอบแทนนักวิจัย (10% ของวงเงินวิจัย ทั้งนี้ไม่เกิน 10,000 บาท)	10,000 บาท
1.2 ค่าตอบแทนผู้ช่วยนักวิจัย (ถ้ามี)	4,000 บาท
- ผู้ช่วยวิจัย คนที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่ในวันหยุด อังคาร – พุธ วันละ 300 บาท จำนวน 15 วัน ดังนี้	
1. รับผิดชอบในการสืบค้นข้อมูลงานวิจัย	
2. จัดพิมพ์แบบสอบถาม	
3. พิมพ์เนื้อหางานวิจัยบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
4. บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย พร้อมตรวจทานความถูกต้อง	
5. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสอบถาม	
6. การแปลงค่าลงรหัส พิมพ์ผลของบทที่ 4	
7. พิมพ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 5 พิมพ์สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลข้อเสนอแนะ	
1.3 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ	2,000 บาท
2. หมวดค่าใช้สอย	
2.1 ค่าเผยแพร่ผลงานวิจัย (ควรจะมี)	3,500 บาท
2.2 ค่าแปลภาษาอังกฤษ	1,000 บาท
2.3 ค่าขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (3,000 บาท)	3,000 บาท
2.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (กม.4 บาท) ใช้ลงพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูล 11 สาขา	10,000 บาท
2.5 ค่าจ้างคีย์ข้อมูล จำนวนมากกว่า 120 คีย์สโตรก แผ่นละ 1.25 บาทและ	8,000 บาท

รายการ	จำนวนเงิน
ค่าตอบแทนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขจากผลการเก็บข้อมูลเบื้องต้น	
3. หมวดค่าวัสดุ	
3.1 ค่าจัดทำเล่มรายงานการวิจัย (ปกแข็งปั๊มตัวทอง 5 เล่ม)	2,000 บาท
3.2 ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัย	20,000 บาท
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	63,500 บาท

17) ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการจัดการนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ทางเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับ คุณภาพการผลิตและการเพิ่มช่องทางการตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม Smart Farm ผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ ดังนี้

1 การวิจัยระยะแรก : การผลิต เพื่อการพัฒนาระบบการผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัดนครสวรรค์ โดยการศึกษา สถานภาพการผลิตปัจจุบันของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดและดำเนินการจัดอบรม เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

- ผลผลิตที่ได้ : เพื่อการพัฒนาระบบการผลิตสินค้า เกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับความรู้และในการเพาะเห็ดที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของงานวิจัยนี้เป็นผลสำเร็จเบื้องต้น (P) (Preliminary results)

2. การวิจัยระยะต่อมา: การแปรรูปและเพิ่มมูลค่า เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเกษตรอินทรีย์ ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัดนครสวรรค์ โดยการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ ในการจัดการความรู้ในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การสร้างบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทำให้ได้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ (Innovation Product)

- ผลผลิตที่ได้ : การแปรรูปและเพิ่มมูลค่า เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเกษตรอินทรีย์ ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ ขยายผลไปสู่การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาสินค้า รวมถึงการสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้เพาะเห็ดผลสำเร็จของงานวิจัยนี้เป็นผลสำเร็จแบบกึ่งกลาง (I) (Intermediate results)

3. การวิจัยระยะสุดท้าย การตลาด เพื่อพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร อินทรีย์ ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัด นครสวรรค์ ศึกษา วิเคราะห์วิธีการตลาด ในการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่าย) ส่งผลทำให้สร้างระบบการกระจายสินค้า (Distribution Channel) ของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดในจังหวัดมหาสารคามมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสมดุล และ

(ลงนาม) .....

นางสาวณัฐธินิทร หอมเจริญ

หัวหน้าโครงการวิจัย

วันที่ 29 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

(ลงนาม) .....

ผศ.ดร. กฤษณะ ดาราเรือง

คณบดีคณะบริหารและการจัดการ

วันที่ 29 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

เป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัด และผลการดำเนินงานโครงการวิจัย

ลำดับ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ								หมายเหตุ
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		
		เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	
1	ผลผลิตเชิงองค์ความรู้									
	1.1 จำนวนผลงานตีพิมพ์ (ชิ้น)									
	- วารสารระดับชาติที่ สกอ. หรือ สกว. ยอมรับ	1								
	- วารสารระดับนานาชาติที่ไม่ได้อยู่ในฐาน ISI หรือ Scopus									
	- วารสารวิชาการระดับนานาชาติอยู่ในฐาน ISI									
	- วารสารวิชาการระดับนานาชาติอยู่ในฐาน Scopus									
	1.2 จำนวนผลงานที่นำเสนอในที่ประชุม/สัมมนา (ชิ้น)									
	- ระดับชาติ	1								
	- ระดับนานาชาติ									
	1.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ)									
2	ผลผลิตเชิงผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม									
	2.1 จำนวนโครงการวิจัยต่อยอด (โครงการ)	-								
	2.2 จำนวนโครงการขอทุนขนาดใหญ่จากแหล่งทุนภายนอก	-								
	2.3 จำนวนผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม (ชิ้น/ระบุชื่อ)	-								

ลำดับ	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ								หมายเหตุ
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		
		เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	เป้าหมาย	ผลที่ได้	
	2.4 เอกสารการยื่นจดอนุสิทธิบัตร (เรื่อง)	-								
	2.5 เอกสารการยื่นจดสิทธิบัตร (เรื่อง)	-								
	2.6 เทคโนโลยีที่สามารถนำไปถ่ายทอดได้ - จำนวนโครงการ/จำนวนครั้ง - จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ (คน/ชุมชน)	1								
	2.7 ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อแก้ไข ปัญหา (จำนวนข้อเสนอ)	1								
	2.8 การนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ที่หน่วยงานที่ นำไปใช้ประโยชน์มีเอกสารรับรอง (เรื่อง)	-								
	2.9 อื่น ๆ (ระบุ).....	-								